

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **T. J. A.**, zastoupený JUDr. Matějem Šedivým, advokátem se sídlem Praha 1, Václavské náměstí 831/21, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 31. 5. 2021, č. j. 45 Az 8/2020 - 39,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Rozhodnutím ze dne 12. 2. 2020, č. j. OAM-1044/ZA-ZA11-K03-2018, žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalobu proti tomuto rozhodnutí Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 31. 5. 2021, č. j. 45 Az 8/2020 - 39, zamítl.

[2] Z hlediska skutkového stavu věci vycházel krajský soud ze zjištění, že žalobce požádal dne 7. 12. 2018 o mezinárodní ochranu. Do ČR přicestoval v prosinci 2017 na pozvání svého bratra, který zde žije a je občanem ČR. Z Nigerie vycestoval bez problémů, důvodem odjezdu bylo výlučně pozvání od bratra. V prosinci 2017 se zde seznámil se svou současnou přítelkyní, žije s ní od té doby ve společné domácnosti. Chce s ní i nadále žít na území ČR, požádal proto o udělení pobytového statusu, avšak bezúspěšně. Následně proto požádal o přiznání mezinárodní ochrany. Žalobce žil převážnou část svého života v Lagosu, dle své výpovědi odjížděl na víkendy pěstovat batáty do města Okada, kde se nachází dům po jeho rodičích. Žalobce dále uvedl, že v dané oblasti dochází k napadání místních zemědělců ozbrojenými pastevcí etnika Fulani. Protože policie odmítá proti těmto atakům zakročit a nevyšetřuje je, zorganizoval žalobce, spolu s dalšími osobami, v lednu 2017 demonstraci proti etniku Fulani a jejich počínání. Po demonstraci odejel zpět do Lagosu, do Okady se již nevrátil. V Lagosu žádné problémy

neměl, později se však dozvěděl, že zbývající organizátoři demonstrace byli uvězněni a on sám je hledán policií. Ta totiž demonstraci účelově vyhodnotila jako nenávistné chování vůči (protěžovanému) etniku Fulania v této souvislosti byl žalobce i neprávem obviněn z vraždy. Oficiálně z ničeho obviněn nebyl, obává se ale, že by z uvedených důvodů mohl být v případě návratu do vlasti zatčen. Na podporu svých tvrzení doložil žalobce kopii článku z novin *N. O.* ze dne X, popisujícího dlouhodobý střet fulandských pastevců a rolníků. Podává se z něj, že po jednom z násilných incidentů, který nebyl policií řádně vyšetřen, vypukly rozsáhlé demonstrace a protesty mladých lidí, vedených osobou se jménem žalobce, ve snaze tyto násilnosti odsoudit a situaci řešit. Policie však vůči této osobě (a dalším organizátorům) zahájila „hon“, došlo nejméně k 5 zatčením, odůvodněným šířením nenávisti vůči etniku Fulani, zahrnující i ničení majetku a vraždy. Osoba se jménem žalobce se má od této doby skrývat, neboť je viněna nejen z organizování protestů, ale i z vraždy. Součástí novinového článku je i značně nevhodná fotografie této osoby. Konečně, při seznámení se s podklady pro rozhodnutí, žalobce poukázal na špatnou bezpečnostní situaci v zemi původu, v souvislosti s útoky teroristů z Boko Haram.

[3] Pokud jde o právní hodnocení věci, krajský soud především upozornil, že žalobní argumentace je vedena v poměrně obecné rovině; tomu pak konsekventně odpovídá i míra podrobnosti jejího vypořádání soudem. Odmítl tvrzení žalobce, že se žalovaný odmítl zabývat shora uvedeným novinovým článkem, podporujícím předestřený azylový příběh. Upozornil, že žalovaný na str. 4 rozhodnutí uvedl, že předmětný článek nepovažuje za dostatečně věrohodný důkaz o pronásledování žalobce, což zasadil do kontextu hodnocení výpovědi žalobce, kde jeho tvrzení o obvinění z vraždy rovněž posoudil jako nedůvěryhodné. Důvody, pro které dospěl k těmto závěrům, na str. 4 a 5 rozhodnutí podrobně a srozumitelně rozvedl. K nesouhlasu žalobce se závěrem žalovaného o účelovosti podané žádosti o mezinárodní ochranu, krajský soud uvedl, že tento závěr není podstatný. Ani žalovaným konstatovaná snaha žalobce o legalizaci pobytu totiž ještě bez dalšího nutně nevylučuje udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Rozhodující je, že žalobce sám vypověděl, že do ČR přicestoval nikoli z důvodu pronásledování v zemi původu, ale na pozvání svého bratra. K tvrzení žalobce, že je pronásledován z důvodu příslušnosti k určité etnické skupině, krajský soud uvedl, že jde o tvrzení pouze obecné a ničím nepodložené. Odmítl rovněž argumentaci žalobce o problematičnosti případného vnitřního přesídlení v zemi původu; upozornil, že tato otázka žalovaným nebyla vůbec posuzována. Konečně krajský soud nepřisvědčil žalobci ani pokud jde o jeho argumentaci, vztahující se k neudělení doplňkové ochrany. Dle názoru krajského soudu žalovaný své závěry dostatečně odůvodnil; jeho závěr o nevěrohodnosti žalobcem uváděného azylového příběhu přiléhavě poukazuje na rozpory v tvrzeních žalobce a absenci konkrétních indicií o hrozící závažné újmě.

[4] Rozsudek krajského soudu napadá žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností, dovolávající se kasačních důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel, shodně jako v žalobě, uvádí, že považuje za logické, že navázal-li po příjezdu do ČR známost s občankou ČR, pokoušel se nejprve docílit společného soužití cestou žádosti o povolení k pobytu. Teprve poté, co s touto žádostí neuspěl, a hrozí mu vycestování do domovského státu, vedlo ho to k odkrytí choulostivého (azylově relevantního) problému, kterému čelí v domovském státě. Na takovém postupu nelze spatřovat nic účelového. Dále stěžovatel nesouhlasí s názorem

pokračování

krajského soudu, že navrhovaný důkaz novinovým článkem byl žalovaným řádně vypořádán. Pokud žalovaný uvedl, že se tímto důkazem nebude zabývat, neboť jej považuje za protiřečící důvodům azylové žádosti, porušil tím ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu. Podkladem pro vydání rozhodnutí by měl být každý listinný důkaz založený ve správním spisu; jaká relevance bude takovému důkazu přiznána, je až věcí hodnocení důkazů. Postup, kdy je listinný důkaz zcela vyřazen z hodnocení, odporuje zákonu. Pokud tedy krajský soud uzavřel, že předmětný důkaz byl žalovaným řádně procesně vypořádán, aproboval tím vadný postup žalovaného, čímž zatížil svůj rozsudek nepřezkoumatelností.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že stěžovatel provedené hodnocení svého azylového příběhu dezinterpretuje a vytrhává z kontextu. Situace, kdy je žádost o mezinárodní ochranu podána až poté, kdy se cizinci nepodaří zajistit si pobytový status na území ČR, byla posouzena zcela v souladu s konstantní judikaturou k této problematice. Neobstojí ani tvrzení, že krajský soud pouze bez dalšího aproboval postup žalovaného při hodnocení předloženého novinového článku; zde žalovaný odkázal na odst. 21 odůvodnění napadeného rozsudku. Z uvedených důvodů proto žalovaný navrhl, aby kasační stížnost byla odmítnuta pro nepřijatelnost, případně zamítnuta jako nedůvodná.

[6] Dříve, než mohl Nejvyšší správní soud přistoupit k posouzení důvodnosti kasačních námitek, musel se zabývat otázkou přijatelnosti kasační stížnosti.

[7] Podle § 104a odst. 1 s. ř. s., *jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.*

[8] Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, (rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz), *„přesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech [...] je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.“*

[9] V projednávané věci nenalezl Nejvyšší správní soud žádnou právní otázku, k níž by považoval za nutné vyjádřit se v rámci sjednocování judikatury. Stěžovatelem tvrzená pochybení krajského soudu by sice obecně mohla být důvodem přijatelnosti kasační stížnosti, tento důvod je však vyhrazen jen pro zjevné excesy a natolik hrubá pochybení v postupu či v rozhodnutí krajského soudu, že jejich existence mohla mít alespoň potenciálně vliv na rozhodnutí ve věci samé (viz například rozsudek tohoto soudu ze dne 29. 3. 2007, č. j. 2 Azs 137/2006 - 67). K takovým pochybením v projednávané věci evidentně nedošlo.

[10] Pokud jde o tvrzení, že krajský soud aproboval postup žalovaného, který se *odmítl zabývat* navrženým důkazem – kopií novinového článku, zde lze stěžovatele odkázat na body 21 a 22 odůvodnění napadeného rozsudku, které toto tvrzení zcela vyvracejí. Krajský soud zcela jednoznačně konstatoval, že se žalovaný tímto důkazem zabýval, tj. provedl a hodnotil jej, avšak nepřiznal mu (i v kontextu výpovědi stěžovatele, kterou shledal nehodnověrnou) relevanci. Krajský soud aproboval toto *hodnocení* důkazu žalovaným, přičemž poukázal na to, že stěžovatel v žalobě neuvedl nic, co by výsledek tohoto hodnocení mohlo vyvrátit. Kasační argumentace stěžovatele se tak zcela mýlí s odůvodněním napadeného rozsudku.

[11] Co se týče kasační námitky týkající se účelovost podané žádosti o mezinárodní ochranu, zde stěžovatel pouze opakuje svou žalobní argumentaci, aniž by proti závěrům krajského soudu (uvedeným v odst. 28 odůvodnění napadeného rozsudku) postavil jakoukoli konkurující argumentaci. Je nutno zdůraznit, že kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu (§ 102 s. ř. s.) a důvody které v ní lze s úspěchem uplatnit, se tak musí upínat právě k tomuto rozhodnutí (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2003, č. j. 6 Ads 3/2003 - 73). Jinými slovy, „[u]vedení konkrétních stížných námitek [...] nelze nahradit zopakováním námitek uplatněných v odvolání nebo v žalobě, neboť odvolací a žalobní námitky směřovaly proti jiným rozhodnutím, než je rozhodnutí přezkoumávané Nejvyšším správním soudem“ (viz rozsudek tohoto soudu ze dne 26. 10. 2007, č. j. 8 Afs 106/2006 - 58). Lze tedy konstatovat, že daný bod kasační stížnosti směřuje *de facto pouze proti závěrům žalovaného*, neboť zcela kopíruje (krajským soudem přezkoumatelně vypořádanou) argumentaci žalobní. Slovy výše citovaného rozsudku č. j. 8 Afs 106/2006 - 58, tak stěžovatelem uplatněná námitka fakticky směřuje proti jinému, než nyní přezkoumávanému rozhodnutí (napadenému rozsudku), a nejedná se tedy o námitku ve smyslu § 103 odst. 1 s. ř. s. Touto částí kasační stížnosti se proto Nejvyšší správní soud nemohl věcně zabývat pro její nepřipustnost.

[12] Z uvedených důvodů lze uzavřít, že kasační stížnost svým významem nepřesahuje podstatně vlastní zájmy stěžovatele, proto ji Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 104a odst. 1 s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl.

[13] Kasační stížnost byla odmítnuta, Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. listopadu 2021

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu